श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीपराशरभट्टार्यैरनुगृहीतम्

॥ श्रीरङ्गराजस्तवम् ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

Our sincere thanks to *bhaṭṭarpirān paravastu vilakkuḍi sundararājan varadarājan* of California for proofreading this text.

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीरङ्गराजस्तवम् ॥

श्रीपराशर भट्टार्यः श्रीरङ्गेशपुरोहितः।
श्रीवत्साङ्कसुतः श्रीमान् श्रेयसे मेऽस्तु भूयसे ॥

श्रीरङ्गराजस्तवे पूर्वशतकम्

श्रीवत्सचिह्नमिश्रेभ्यो नम उक्तिमधीमहे।
यदुक्तयस्त्रयीकण्ठे यान्ति मङ्गलसूत्रताम् ॥ 1 ॥

रामानुजपदच्छाया गोविन्दाह्वाऽनपायिनी।
तदायत्तस्वरूपा सा जीयान्मद्विश्रमस्थली ॥ 2 ॥

रामानुजमुनिर्जीयाद्यो हरेर्भक्तियन्त्रतः।
कलिकोलाहलक्रीडामुधाग्रहमपाहरत् ॥ 3 ॥

विधाय वैदिकं मार्गमकौतस्कुतकण्टकम्।
नेतारं भगवद्भक्तेर्यामुनं मनवामहै ॥ 4 ॥

नौमि नाथमुनिं नाम जीमूतं भक्त्यवग्रहे।
वैराग्यभगवत्तत्वज्ञानभक्त्यभिवर्षुकम् ॥ 5 ॥

ऋषिं जुषामहे कृष्णतृष्णातत्त्वमिवोदितम्।
सहस्रशाखां योऽद्राक्षीद्द्राविडीं ब्रह्मसंहिताम् ॥ 6 ॥

नमः श्रीरङ्गनायक्यै यद्भ्रूविभ्रमभेदतः।
ईशेशितव्यवैषम्यनिम्नोन्नतमिदं जगत् ॥ 7 ॥

श्रीस्तनाभरणं तेजः श्रीरङ्गेशयमाश्रये।
चिन्तामणिमिवोद्वान्तमुत्सङ्गेऽनन्तभोगिनः ॥ **8** ॥

अस्ति वस्त्विदमित्थंत्वप्रसङ्ख्यानपराङ्मुखम्।
श्रीमत्यायतने लक्ष्मीपदलाक्षैकलक्षणम् ॥ **9** ॥

लक्ष्मीकल्पलतोत्तुङ्गस्तनस्तबकचञ्चलः।
श्रीरङ्गराजभृङ्गो मे रमतां मानसाम्बुजे ॥ **10** ॥

स्वस्ति श्रीस्तनकस्तूरीमकरीमुद्रितोरसः।
श्रीरङ्गराजाच्छरदश्शतमाशास्महे तमाम् ॥ **11** ॥

पातु प्रणतरक्षायां विलम्बमसहन्निव।
सदा पञ्चायुधीं बिभ्रत्स नः श्रीरङ्गनायकः ॥ **12** ॥

अमतं मतं मतमथामतं स्तुतं
    परिनिन्दितं भवति निन्दितं स्तुतम्।
इति रङ्गराजमुदजूघुषत्त्रयी
    स्तुमहे वयं किमिति तन्न शक्नुमः ॥ **13** ॥

यदि मे सहस्रवदनादिवैभवं
    निजमर्पयेत्स किल रङ्गचन्द्रमाः।
अथ शेषवन्मम च तद्वदेव वा
    स्तुतिशक्त्यभावविभवेऽपि भागिता ॥ **14** ॥

सो अङ्ग ! वेद यदि वा न किलेति वेदः
    सन्देग्ध्यनर्घविदमात्मनि रङ्गनाथम्।
स्थानेतदेष खलु दोषमलीमसाभिः
    मद्वाग्भिरैशमतिशायनमावृणोति ॥ **15** ॥

स्वं संस्कृतद्राविडवेदसूक्तैः
    भान्तं मदुक्तैर्मलिनीकरोति।
श्रीरङ्गकम्रः कलभं क एव
    स्नात्वाऽपि धूलीरसिकं निषेद्धा ॥ **16** ॥

किन्तु प्रपत्तिबलतारितविष्णुमाय -
    मद्वंश्यराजकुलदुर्ललितं किलैवम्।
श्रीरङ्गराजकमलापदलालितत्वं
    यद्वाऽपराध्यति मम स्तुतिसाहसेऽस्मिन् ॥ **17** ॥

नाथस्य च स्वमहिमार्णवपारदृश्व
    विज्ञानवाग्विलसितं सहते न वेदः।
आपेक्षिकं यदि तदस्ति ममापि तेन
    श्रीरङ्गिणस्स्तुतिविधावहमध्यकार्षम् ॥ **18** ॥

अन्यत्रातद्गुणोक्तिर्भगवति न तदुत्कर्षचौर्यैः परेषां
    स्तुत्यत्वाद्यावदर्था फणितिरपि तथा तस्य निस्सीमकत्वात्।
आम्नायानामसीम्नामपि हरिविभवे वर्षबिन्दोरिवाब्धौ
    संबन्धात्स्वात्मलाभो न तु कबलनतः स्तोतुरेवं न किं मे ॥ **19** ॥

कावेरीमवगाहिषीय भगवद्भोगान्तरायी भवत्
    कर्मक्लेशफलाशयप्रशमनोद्वेलामलस्रोतसम्।
जन्तोस्संसरतोऽर्चिरादिसरणिव्यासङ्गभङ्गाय या
    लोकेऽस्मिन् विरजेव वेल्लितजला श्रीरङ्गमालिङ्गति ॥ **20** ॥

दुग्धाब्धिर्जनको जनन्यहमियं श्रीरेव पुत्री वरः
    श्रीरङ्गेश्वर एतदर्हमिह किं कुर्यामितीवाकुला।
चञ्चच्चामरचन्द्रचन्दनमहामाणिक्यमुक्तोत्करान्
    कावेरी लहरीकरैर्विदधती पर्येति सा सेव्यताम् ॥ **21** ॥

तीर्थं शुन्धति पाति नन्दनतरून् रथ्याङ्गणान्युक्षति
स्नानीयार्हणपानवारि वहति स्नातः पुनीते जनान्।
श्यामं वेदरहो व्यनक्ति पुळिने फेनैर्हसन्तीव तद् -
गङ्गां विष्णुपदीत्वमात्रमुखरां हेमापगा हन्त्वघम्॥ **22** ॥

अगणितगुणावद्यं सर्वं स्थिरत्रसमप्रति -
क्रियमपि पयः पूरैराप्याययन्त्यनुजाग्रती।
प्रवहति जगद्धात्री भूत्वेव रङ्गपतेर्दया
शिशिरमधुराऽगाधा सा नः पुनातु मरुद्वृधा॥ **23** ॥

तरलतनुतरङ्गैर्मन्दमान्दोल्यमान -
स्वतटविटपिराजीमञ्जरीसुप्तभृङ्गा।
क्षिपतु कनकनाम्नी निम्नगा नारिकेल -
क्रमुकजमकरन्दैर्मांसलापा मदंहः॥ **24** ॥

कदलवकुल जम्बूपूगमाकन्दकण्ठ -
द्वयससरसनीरामन्तरा सह्यकन्याम्।
प्रबलजलपिपासालम्बमानाम्बुदौघ -
भ्रमकरतरुबृन्दं वन्द्यतामन्तरीपम्॥ **25** ॥

यद्विष्णोः पदमतमः परोरजोऽग्र्यं
मुक्तानामनुविरजं विदीप्रमाहुः।
तत्पुण्यं पुळिनमिदन्तयाऽद्य मध्ये -
कावेरि स्फुरति तदीक्षिषीय नित्यम्॥ **26** ॥

त्रय्यन्तप्रहतिमतीषु वैष्णवानां
प्राप्यासु प्रचुरभवश्रमापहासु।
कावेरीपरिचरितासु पावनीषु
श्रीरङ्गोपवनतटीषु वर्तिषीय॥ **27** ॥

स्फुरितशफरदीर्घन्नालिकेरीगुलुच्छ -
प्रसृमरमधुकुल्यावर्धितानोकहानि।
रतिमविरति रङ्गारामरम्यस्थलानि
क्रमुकपदसमोचामेचकानि क्रियासुः ॥ **28** ॥

अधिपरमपदं पुरीमयोध्यां
अमृतवृतामपराजितामुशन्ति।
पुळिनमुपरि रङ्गराजधानी
पिशितदृशामपि सा पुरश्चकास्ति ॥ **29** ॥

भवपदमपि दिव्यधाम कर्तुं
तदुभयतन्त्रितहर्म्यमालिकेव।
भवनमणितलैर्विजृम्भमाणा
जयतितरामिह रङ्गराजधानी ॥ **30** ॥

मणिमकररुचीर्वितत्य पाशान्
विसृमरकेतुकरैर्मृगं हिमांशोः।
श्रिय इव नवकेलये जिघृक्षुः
सुखयतु रङ्गपुरी चकासती नः ॥ **31** ॥

जनपदसरिदन्तरीपपुष्यत्
पुरपरिपालननित्यजागरूकान्।
प्रहरणपरिवारवाहनाढ्यान्
कुमुदमुखान् गणनायकान् नमामि ॥ **32** ॥

अहृतसहजदास्याः सूरयस्स्रस्तबन्धा
विमलचरमदेहा इत्यमी रङ्गधाम।
महितमनुजतिर्यक्स्थावरत्वाश्श्रयन्ते
सुनियतमिति ह स्म प्राहुरेभ्यो नमः स्तात् ॥ **33** ॥

श्रीरङ्गदिव्यभवनं भुवि गोपुराणां
प्राकारितेन निकरेण गरुत्मतेव।
पार्श्वप्रसारितपतत्त्रपुटेन भक्त्या
नानातनूभिरुपगूढमुपघ्नयामः ॥ 34 ॥

प्राकारमध्याजिरमण्डपोक्त्या
सद्वीपरत्नाकररत्नशैला।
सर्वंसहा रङ्गविमानसेवां
प्राप्तेव तन्मन्दिरमाविरस्ति ॥ 35 ॥

जितबाह्यजिनादिमणिप्रतिमा
अपि वैदिकयन्निव रङ्गपुरे।
मणिमण्डपवप्रगणान् विदधे
परकालकविः प्रणमेमहि तान् ॥ 36 ॥

स्मेराननाक्षिकमलैर्नमतः पुनानान्
दंष्ट्रागदाभ्रुकुटिभिर्द्विषतो धुनानान्।
चण्डप्रचण्डमुखतः प्रणमामि रङ्ग -
द्वारावलीषु चतसृष्वधिकारभाजः ॥ 37 ॥

सर्वात्मसाधारणनाथगोष्ठी -
पूरेऽपि दुष्पूरमहावकाशम्।
आस्थानमानन्दमयं सहस्र -
स्थूणादिनाऽऽम्नातमवाप्नवानि ॥ 38 ॥

विहरति हरौ लक्ष्म्या लीलातपत्रपरिष्क्रिया -
विनिमयविधासूनासूनिक्रियासफलोत्पलाम्।
अथ मुनिमनः पद्मेष्वब्जासहायविहारज -
श्रमहरतटीं यामस्तामैन्दवीमरविन्दिनीम् ॥ 39 ॥

तापत्रयीमैन्दवपुष्करिण्यां
    निमज्ज्य निर्वापयिताऽस्मि यस्याः।
अभ्यासतोऽपामघमर्षणीनां
    चन्द्रस्सुधादीधितितामवाप ॥ **40** ॥

पूर्वेण तां तद्वदुदारनिम्न -
    प्रसन्नशीताशयमग्ननाथाः।
पराङ्कुशाद्याः प्रथमे पुमांसो
    निषेदिवांसो दश मां दयेरन् ॥ **41** ॥

आधारशक्तिमुपरि प्रकृतिं परेण
    तां कूर्ममत्र फणिनं पृथिवीं फणासु।
पृथ्व्यां पयोधिमधितन्नलिनं निधाय
    श्रीरङ्गधाम सुनिविष्टमभिष्टवानि ॥ **42** ॥

परेण नाकं पुरि हेममय्यां
    यो ब्रह्मकोशोऽस्त्यपराजिताख्यः।
श्रीरङ्गनाम्ना तमपौरुषेयं
    विमानराजं भुवि भावयानि ॥ **43** ॥

अनाद्याम्नातत्वात्पुरुषरचनादोषरहितं
    जने तांस्तान् कामान् विदधदपि सायुज्यहृदयम्।
असन्देहाध्यासं भगवदुपलम्भस्थलममी
    प्रतीमः श्रीरङ्गं श्रुतिशतसमानर्द्धि शरणम् ॥ **44** ॥

अपि फणिपतिभावाच्छुभ्रमन्तश्शयालोः
    मरकतसुकुमारैरङ्गभर्तुर्मयूखैः।
सकलजलधिपानश्यामजीमूतजैत्रं
    पुळकयति विमानं पावनं लोचने नः ॥ **45** ॥

व्यापि रूपमपि गोष्पदयित्वा
भक्तवत्सलतयोज्झितवेलम्।
तद्द्विषन्तपनृकेसरिरूपं
गोपुरोपरि विजृंभितमीडे ॥ **46** ॥

अहमलमवलम्बस्सीदतामित्यजस्रं
निवसदुपरिभागे गोपुरं रङ्गधाम्नः।
क्वचन नृपरिपाटीवासितं क्वापि सिंह -
क्रमसुरभितमेकं ज्योतिरग्रे चकास्ति ॥ **47** ॥

संशोध्य पावनमनोहरदृष्टिपातैः
देवाय मामपि निवेदयतां गुरूणाम्।
सव्योत्तरे भगवतोऽस्य कटाक्षवीक्षा -
पङ्क्तिं प्रपद्य परितः परितो भवेयम् ॥ **48** ॥

श्रीरङ्गराजकरनम्रितशाखिकाभ्यो
लक्ष्म्या स्वहस्तकलितश्रवणावतंसम्।
पुन्नागतल्लजमजस्रसहस्रगीति -
सेकोत्थदिव्यनिजसौरभमामनामः ॥ **49** ॥

श्रीरङ्गचन्द्रमसमिन्दिरया विहर्तुं
विन्यस्य विश्वचिदचिन्नयनाधिकारम्।
यो निर्वहत्यनिशमङ्गुलिमुद्रयैव
सेनान्यमन्यविमुखास्तमशिश्रियाम ॥ **50** ॥

सैन्यधुरीणप्राणसहायां
सूत्रवतीमाशिश्रियमम्बाम्।
श्रीपदलाक्षालाञ्छितसेवा -
प्रोतलसद्दोर्वल्लिविलासाम् ॥ **51** ॥

विदधतु सुखं विष्वक्सेनस्य ते प्रथमे भटाः
करिमुखजयत्सेनौ कालाह्वसिंहमुखौ च नः।
जगति भजतां तत्तत्प्रत्यूहतूलदवानलाः
दिशि दिशि दिवारात्रं श्रीरङ्गपालनकर्मठाः॥ **52** ॥

श्रुतिमयमतिहर्षप्रश्रयस्मेरवक्त्रं
मणिमुकुरमिवाग्रे मङ्गलं रङ्गधाम्नः।
शरणमभिगताः स्मो यत्र रूपस्वरूप -
स्वगुणमहिमदर्शी मोदते रङ्गशायी॥ **53** ॥

तार्क्ष्यपक्षतिवदस्य वल्लभां
रुद्रया सह सुकीर्तिमर्चये।
हर्षबाष्पमपि कीर्तिमर्थिनां
यन्मुखेन कमला कटाक्षयेत्॥ **54** ॥

स्वास्त्ररूपस्फुरन्मौळि मा शब्द इत् -
युद्धुनानां सुरांस्तर्जनीमुद्रया।
नाथनिद्रोचितोन्निद्रताम्रेक्षणां
सञ्चरन्तीं स्तुमस्तां च पञ्चायुधीम्॥ **55** ॥

अस्त्रग्रामाग्रेसरं नाथवीक्षा -
शीधुक्षीबोद्वेलनृत्ताभिरामम्।
चक्रं दैत्यच्छेदकल्माषिताङ्गं
भ्राम्यज्ज्वालामालभारि प्रपद्ये॥ **56** ॥

हनुभूषविभीषणयोः स्यां
यतमाविह मोक्षमुपेक्ष्य।
रघुनायकनिष्क्रयभूतं
भुवि रङ्गधनं रमयेते॥ **57** ॥

इतो बहिः पञ्च पराञ्चि खानि
    प्रत्यञ्चि तानि स्युरितोऽन्तरित्थम्।
औपाधिकेभ्यो निरुपाधिभोग्ये
    प्रत्याहरद्वेत्रवरं व्रजामि ॥ **58** ॥

शेषशयलोचनामृत -
    नदीरयाकुलितलोलमानानाम्।
आलम्बमिवामोद -
    स्तम्भद्वयमन्तरङ्गमभियामः ॥ **59** ॥

श्रीरङ्गान्तर्मन्दिरं दीप्रशेषं
    श्रीभूमीतद्रम्यजामातृगर्भम्।
पश्येम श्रीदिव्यमाणिक्यभूषा
    मञ्जूषायास्तुल्यमुन्मीलितायाः ॥ **60** ॥

लीलालताकृपाणी -
    भृङ्गारपतद्ग्रहार्पितकराग्राः।
प्रोतावतंसितकुचाः
    पदाब्जसंवाहिनीर्वयं स्तुमहे ॥ **61** ॥

मुकुलितनलिनास्यकौमुदीका
    इव सुनिशा विमलादिका नवापि।
शिरसि कृतनमस्यदेकहस्ता
    इतरकरोच्चलचामराः श्रयेयम् ॥ **62** ॥

उत्फुल्लपङ्कजतटाकमिवोपयानि
    श्रीरङ्गराजमिह दक्षिणसव्यसीम्नोः।
लक्ष्मीं विहाररसिकामिव राजहंसीं
    छायामिवाभ्युदयिनीमवनीं च तस्याः ॥ **63** ॥

पिब नयन ! पुरस्ते रङ्गधुर्याभिधानं
स्थितमिव परिफुल्लत्पुण्डरीकं तटाकम्।
श्रियमपि विहरन्तीं राजहंसीमिवास्मिन्
प्रतिफलनमिवास्याः पश्य विश्वंभरां च॥ **64**॥

सौशील्यशीतलमवेलकृपातरङ्ग -
संप्लाविताखिलमकृत्रिमभूम निम्नम्।
लक्ष्म्या च वासितमभूम विगाहमानाः
श्रीरङ्गराजमिषपद्मसरः प्रसन्नम्॥ **65**॥

सिंहासने कमलया क्षमया च विश्वं
एकातपत्रयितुमस्मदसून्निषण्णम्।
लक्ष्मीस्वयंवरसनाथितयौवनश्री -
सौन्दर्यसंपदवलिप्तमिवालिहीय॥ **66**॥

आपादमूलमणिमौळि समुल्लसन्त्या
स्वातन्त्र्यसौहृदतरङ्गितयाऽङ्गभङ्ग्या।
सख्यं समस्तजनचेतसि सन्दधानं
श्रीरङ्गराजमनिमेषमनुस्त्रियास्म॥ **67**॥

क्षितिकमलनिवासाकल्पवल्लीसलीलो -
ल्लुठनदशदिशोद्यद्यौवनारम्भजृम्भः।
श्रममपहरतां मे रङ्गधामेति तत्त -
द्वरमयफलनम्रः पत्रलः पारिजातः॥ **68**॥

संभाषमाणमिव सर्ववशंवदेन
मन्दस्मितेन मधुरेण च वीक्षणेन।
दिव्यास्त्रपुष्पितचतुर्भुजमत्युदारं
रङ्गास्पदं मम शुभाश्रयमाश्रयाणि॥ **69**॥

एते शङ्खगदासुदर्शनभृतः क्षेमङ्करा बाहवः
पादद्वन्द्वमिदं शरण्यमभयं भद्रं च वो हे जनाः !।
इत्यूचुष्यभयङ्करे करतले स्मेरेण वक्त्रेण तत्
व्याकुर्वन्निव निर्वहेन्मम धुरं श्रीरङ्गसर्वंसहः ॥ 70 ॥

अङ्गैरहंप्रथमिकाचरितात्मदानैः
आमोदमाननवयौवनसावलेपैः।
हे ! पारिजातमिव नूतनतायमान -
शाखाशतं कथमधीमहि रङ्गधुर्यम् ॥ 71 ॥

आलोका हृदयालवो रसवशादीशानमीषत्स्मितं
प्रच्छायानि वचांसि पद्मनिलयाचेतश्शरव्यं वपुः।
चक्षुष्मन्ति गतागतानि त इमे श्रीरङ्गशृङ्गार ! ते
भावा यौवनगन्धिनः किमपरं सिञ्चन्ति चेतांसि नः ॥ 72 ॥

आयत्किरीटमलिकोल्लसदूर्ध्वपुण्ड्रं
आकर्णलोचनमनङ्कुशकर्णपाशम्।
उत्फुल्लवक्षसमुदायुधबाहुमर्ह -
न्नीविञ्च रङ्गपतिमब्जपदं भजामः ॥ 73 ॥

अब्जन्यस्तपदाब्जमञ्चितकटीसंवादिकौशेयकं
किञ्चित्ताण्डवगन्धिसंहननकं निर्व्याजमन्दस्मितम्।
चूडाचुम्बिमुखाम्बुजं निजभुजाविश्रान्तदिव्यायुधं
श्रीरङ्गे शरदश्शतं तत इतः पश्येम लक्ष्मीसखम् ॥ 74 ॥

अग्रे तार्क्ष्येण पश्चादहिपतिशयनेनात्मना पार्श्वयोश्च
श्रीभूमिभ्यामतृप्त्या नयनचुलकैस्सेव्यमानामृतौघम्।
वक्त्रेणाविःस्मितेन स्फुरदभयगदाशङ्खचक्रैर्भुजाग्रैः
विश्वस्मै तिष्ठमानं शरणमशरणा रङ्गराजं भजामः ॥ 75 ॥

आर्तापाश्रयमर्थिकल्पकमसह्यागस्करक्ष्मातलं
सद्यस्संश्रितकामधेनुमभियत्सर्वस्वमस्मद्धनम्।
श्रीरङ्गेश्वरमाश्रयेम कमलाचक्षुर्महीजीवितं
श्रीरङ्गे स सुखाकरोतु सुचिरं दास्यं च धत्तां मयि॥ **76**॥

स्वफणवितानदीप्रमणिमालिसुदामरुचि -
म्रदिमसुगन्धिभोगसुखशायितरङ्गधनम्।
मदभरमन्थरोच्छ्वसितनिश्श्वसितोत्तरलं
फणिपतिडोलिकातलिममाश्वसिमः प्रणताः॥ **77**॥

वटदलदेवकीजठरवेदशिरः कमला
स्तनशठकोपवाग्वपुषि रङ्गगृहे शयितम्।
वरदमुदारदीर्घभुजलोचनसंहननं
पुरुषमुपासिषीय परमं प्रणतार्तिहरम्॥ **78**॥

उदधिपरमव्योम्नोर्विस्मृत्य पद्मवनालया -
विनिमयमयीं निद्रां श्रीरङ्गनामनि धामनि।
फणिपरिबृढस्फारप्रश्वासनिःश्वसितक्रम -
स्खलितनयनं तन्वन् मन्वीत नः परमः पुमान्॥ **79**॥

जलधिमिव निपीतं नीरदेनाद्रिमब्धौ
निहितमिव शयानं कुञ्जरं वाऽद्रिकुञ्जे।
कमलपदकराक्षं मेचकं धाम्नि नीले
फणिनमधिशयानं पूरुषं वन्दिषीय॥ **80**॥

श्रीरङ्गेशय इह शर्म निर्मिमीतां
आताम्राधरपदपाणिविद्रुमो नः।
कावेरीलहरिकरोपलाल्यमानो
गम्भीराद्भुत इव तर्णकोऽर्णवस्य॥ **81**॥

सिञ्चेदिमं च जनमिन्दिरया तटित्वान्
भूषामणिद्युतिभिरिन्द्रधनुर्दधानः।
श्रीरङ्गधामनि दयारसनिर्भरत्वाद्
अद्रौ शयालुरिव शीतलकालमेघः॥ 82 ॥

आमौलिरत्नमकरात्पुनरा च पद्भ्यां
धामक्रमोन्नमदुदारमनोहराङ्गम्।
श्रीरङ्गशेषशयनं नयनैः पिबामः
पश्यन्मनःप्रवणमोघमिवामृतस्य॥ 83 ॥

अरविन्दितमङ्घ्रिपाणिवक्त्रैः
अपि तापिञ्छितमञ्चिताङ्गकान्त्या।
अधरेण च बन्धुजीवितं श्रीः
नियतं नन्दनयेत रङ्गचन्द्रम्॥ 84 ॥

अन्योन्यरञ्जकरुचोऽनुपमानशोभाः
दिव्यस्रगम्बरपरिष्करणाङ्गरागाः।
संस्पर्शतः पुलकिता इव चिन्मयत्वात्
रङ्गेन्दुकान्तिमधिकामुपबृंहयन्ति॥ 85 ॥

द्रुतकनकजगिरिपरिमिलदुदधि -
प्रचलितलहरिवदहमहमिकया।
स्नपयति जनमिममपहरति तमः
फणिशयमरतकमणिकिरणगणः॥ 86 ॥

भोगीन्द्रनिःश्वसितसौरभवर्धितं श्री
नित्यानुषक्तपरमेश्वरभावगन्धि।
सौरभ्यमाप्लुतदिशावधि रङ्गनेतुः
आनन्दसंपदि निमज्जयते मनांसि॥ 87 ॥

रङ्गभर्तुरपि लोचनचर्चां
    साहसावलिषु लेखयमानम्।
पुष्पहास इति नाम दुहानं
    सौकुमार्यमतिवाङ्मनसं नः॥ **88** ॥

एकैकस्मिन्परमवयवेऽनन्तसौन्दर्यमग्नं
    सर्वं द्रक्ष्ये कथमिति मुधा मामथा मन्दचक्षुः।
त्वां सौभ्रात्रव्यतिकरकरं रङ्गराजाङ्गकानां
    तल्लावण्यं परिणमयिता विश्वपारीणवृत्ति॥ **89** ॥

वपुर्मन्दारस्य प्रथमकुसुमोल्लाससमयः
    क्षमालक्ष्मीभृङ्गीसकलकरणोन्मादनमधु।
विकासस्सौन्दर्यस्रजि रसिकताशीधुचुलको
    युवत्वं रङ्गेन्दोस्सुरभयति नित्यं सुभगताम्॥ **90** ॥

किरीटचूडरत्नराजिराधिराज्यजल्पिका।
मुखेन्दुकान्तिरुन्मुखं तरङ्गितेव रङ्गिणः॥ **91** ॥

शिखारत्नोद्दीप्रं दिशि दिशि च माणिक्यमकरी -
    लसच्छृङ्गं रङ्गप्रभुमणिकिरीटं मनुमहे।
समुत्तुङ्गस्फीतं चिदचिदधिराजश्रिय इव
    प्रियाक्रीडं चूडामणिमपि नितम्बं तमभितः॥ **92** ॥

विहरतु मयि रङ्गिणश्चूलिका
    भ्रमरकतिलकोर्ध्वपुण्ड्रोज्ज्वलम्।
मुखममृततटाकचन्द्राम्बुज -
    स्मयहरशुचिमुग्धमन्दस्मितम्॥ **93** ॥

मुखपुण्डरीकमुपरि त्रिकण्टकं
    तिलकाश्च केसरसमास्समौक्तिकाः।

इह रङ्गभर्तुरभियन्मधुव्रत -
प्रकरश्रियं भ्रमरकाणि बिभ्रति ॥ 94 ॥

हृदयं प्रसादयति रङ्गपतेः
मधुरोर्ध्वपुण्ड्रतिलकं ललितम्।
अलिकार्धचन्द्रदलसंवलितां
अमृतस्रुतिं यदभिशङ्कयते ॥ 95 ॥

सरसीरुहे समवनाम्य मदात्
उपरि प्रनृत्यदलिपङ्क्तिनिभे।
स्फुरतो भ्रुवावुपरि लोचनयोः
सविलासलास्यगति रङ्गभृतः ॥ 96 ॥

स्मरशरनलिनभ्रमान्नेत्रयोः
परिसरनमदिक्षुचापच्छवि।
युगमुदयति रङ्गभर्तुर्भ्रुवोः
गुरुकुलमिव शार्ङ्गनृत्तश्रियः ॥ 97 ॥

कृपया परया करिष्यमाणे
सकलाङ्गं किल सर्वतोऽक्षि नेत्रे।
प्रथमं श्रवसी समास्तृणाते
इति दैर्घ्येण विदन्ति रङ्गनेतुः ॥ 98 ॥

श्रवोनासारोधात्तदवधिकडोलायितगते
विशालस्फीतायद्रुचिरशिशिराताम्रधवले।
मिथो बद्धस्पर्धस्फुरितशफरद्वन्द्वललिते
क्रियास्तां श्रीरङ्गप्रणयिनयनाब्जे मयि दयाम् ॥ 99 ॥

करुणामृतकूलमुद्वहैषा
प्रणमत्स्वागतिकी प्रसन्नशीता।

मयि रङ्गधनोपकर्णिकाऽक्ष्णोः
    सरितोर्वीक्षणवीचिसन्ततिःस्तात् ॥ **100** ॥

विलसति नासा कल्पकवल्ली
    मुग्धेव रङ्गनिलयस्य।
स्मितमपि तन्नवकुसुमं चिबुक -
    कपोलं च पल्लवोल्लसितम् ॥ **101** ॥

नयनशफरिविद्धौ कर्णपाशावरुद्धौ
    रुष इव लुठतोऽर्चिर्मञ्जरीरुद्गिरन्तौ।
परिमिलदलकालीशैवलामंसवेलाम्
    अनुमणिमकरोद्धौ रङ्गधुर्यामृताब्धेः ॥ **102** ॥

अधरमधुराम्भोजं तत्कर्णपाशमृणालिका -
    वलयमभि मामास्तां रङ्गेन्दुवक्त्रसरश्चिरम्।
नयनशफरं नासाशैवालवल्लरि कर्णिका -
    मकरमलकश्रेणीपर्यन्तनीलवनावलि ॥ **103** ॥

रमयतु स मां कण्ठः श्रीरङ्गनेतुरुदञ्चित -
    क्रमुकतरुणग्रीवाकम्बुप्रलम्बमलिम्लुचः।
प्रणयविलगल्लक्ष्मीविश्वंभराकरकन्दली -
    कनकवलयक्रीडासङ्क्रान्तरेख इवोल्लसन् ॥ **104** ॥

अधिष्ठानस्तम्भौ भुवनपृथुयन्त्रस्य कमला -
    करेणोरालाने अरिकरिघटोन्माथमुसलौ।
फणीन्द्रस्फीतस्रग्व्यतिकरितसन्दिग्धविभवौ
    भुजौ मे भूयास्तामभयमभि रङ्गप्रणयिनः ॥ **105** ॥

प्रतिजलधितो वेलाशय्यां विभीषणकौतुकात्
    पुनरिव पुरस्कर्तुं श्रीरङ्गिणः फणिपुङ्गवे।

समुपदधतः कञ्चित्कञ्चित्प्रसारयतो भुज -
    द्वयमपि सदा दानश्रद्धालु दीर्घमुपास्महे ॥ **106** ॥

कुसुमभरालसौ स्फटिकवेदिशयौ विटपा -
    वमरतरोः परं परिहसत् पृथु रङ्गभुजः।
बहुमणिमुद्रिकाकनककङ्कणदोर्वलयैः
    किसलयि दोर्द्वयं फणिनि निर्भरसुप्तमिमः ॥ **107** ॥

मद्रक्षाव्रतकौतुके सुकटके विक्रान्तिकर्णे जपे
    शार्ङ्गज्याकिणकर्कशिम्नि सुमनस्स्रङ्मोहने मार्दवे।
दोर्द्वन्द्वं बहुशः प्रलोभ्य कमलालीलोपधानं भवत्
    तच्चित्रालकमुद्रितं विजयते श्रीरङ्गसंसङ्गिनः ॥ **108** ॥

भवार्तानां वक्त्रामृतसरसि मार्गं दिशदिव
    स्वयं वक्त्रेणेदं वरदमिति सन्दर्शितमिव।
कराम्भोजं पङ्केरुहवनरुषा पाटलमिव
    श्रयामि श्रीरङ्गेशयितुरुपधानीकृतमहम् ॥ **109** ॥

किरीटं श्रीरङ्गेशयितुरुपधानीकृतभुजः
    विधीशाधीशत्वाद्घटत इति संस्पृश्य वदति।
निहीनानां मुख्यं शरणमिति बाहुस्तदितरः
    स्फुटं ब्रूते पादाम्बुजयुगळमाजानुनिहितः ॥ **110** ॥

मलयजशशिलिप्तं मालतीदामतल्पं
    सुमणिसरवितानं कौस्तुभस्वस्तिदीपम्।
दनुजवृषविषाणोल्लेखचित्रं च लक्ष्मी -
    ललितगृहमुपासे रङ्गसर्वंसहोरः ॥ **111** ॥

हारस्फारितफेनमंशुलहरीमालर्द्धि मुक्ताफल -
    श्रेणीशीकरदुर्दिनं तत इतो व्याकीर्णरत्नोत्करम्।

आविःकौस्तुभलक्ष्मि रङ्गवसतेर्निस्सीमभूमाद्भुतं
    वक्षो मन्दरमथ्यमानजलधिश्लाघं विलोकेमहि ॥ **112** ॥

वक्षःस्थल्यां तुलसिकमलाकौस्तुभैर्वैजयन्ती
    सर्वेशत्वं कथयतितरां रङ्गधाम्नस्तदास्ताम्।
कूर्मव्याघ्रीनखपरिमिलत्पञ्चहेती यशोदा -
    नद्धा मौग्ध्याभरणमधिकं नस्समाधिं धिनोति ॥ **113** ॥

कियान् भरो मम जगदण्डमण्डली -
    त्यतृप्तितः कृशितमिवोदरं विभोः।
रिरक्षिषोचितजगतीपरम्परां
    परामिव प्रथयति नाभिपङ्कजम् ॥ **114** ॥

त्रिविधचिदचिद्वृन्दं तुन्दावलम्बिवलित्रयं
    विगणयदिवैश्वर्यं व्याख्याति रङ्गमहेशितुः।
प्रणतवशतां ब्रूते दामोदरत्वकरः किणः
    तदुभयगुणाकृष्टं पट्टं किलोदरबन्धनम् ॥ **115** ॥

त्रयो देवास्तुल्यास्त्रितयमिदमद्वैतमधिकं
    त्रिकादस्मात्तत्त्वं परमिति वितर्कान् विघटयन्।
विभोर्नाभीपद्मो विधिशिवनिदानं भगवतः
    तदन्यद्भ्रूभङ्गीपरवदिति सिद्धान्तयति नः ॥ **116** ॥

गर्भे कृत्वा गोप्तुमनन्तं जगदन्तः
    मज्जद्भ्रम्या वाञ्छति साम्यं ननु नाभिः।
उत्क्षिप्यैतत्प्रेक्षितुमुद्यद्भ्रमिभूयं
    नाभीपद्मो रंहति रङ्गायतनाब्धेः ॥ **117** ॥

मदमिव मधुकैटभस्य रम्भा -
    करभकरीन्द्रकराभिरूप्यदर्पम्।

स्फुटमिव परिभूय गर्वगुर्वोः
    किमुपमिमीमहि रङ्गकुञ्जरोर्वोः ॥ **118** ॥

कटीकान्तिसंवादिचातुर्य नीवी -
    लसद्रत्नकाञ्चीकलापानुलेपम्।
महाभ्रंलिहन्मेरुमाणिक्यसानूः
    इवाभाति पीताम्बरं रङ्गबन्धोः ॥ **119** ॥

भर्मस्थलांशुपरिवेष इवाम्बुराशेः
    सन्ध्याम्बुवाहनिकुरम्बमिवाम्बरस्य।
शम्पाकदम्बकमिवाम्बुमुचो मनो नः
    पीताम्बरं पिबति रङ्गधुरन्धरस्य ॥ **120** ॥

वैभूषण्यां कान्तिराङ्गी निमग्ना
    विष्वद्रीची क्वापि सोन्मादवृत्तिः।
जाने जानुद्वन्द्ववार्ताविवर्तो
    जातः श्रीमद्रङ्गतुङ्गालयस्य ॥ **121** ॥

श्रीरङ्गेशयजङ्घे श्रीभूम्यामर्शहर्षकण्टकिते।
तत्केलिनलिनमांसलनालद्वयललितमाचरतः ॥ **122** ॥

वन्दारुबृन्दारकमौलिमाला -
    युञ्जानचेतः कमलाकरेभ्यः।
सङ्क्रान्तरागाविव पादपद्मौ
    श्रीरङ्गभर्तुर्मनवै नवै च ॥ **123** ॥

यद्बृन्दावनपण्डितं दधिरवैर्यत्ताण्डवं शिक्षितं
    यल्लक्ष्मीकरसौख्यसाक्षि जलजप्रस्पर्धमानर्द्धि यत्।
यद्भक्तेष्वजलस्थलज्ञमपि यद्दूत्यप्रसङ्गोत्सुकं
    तद्विष्णोः परमं पदं वहतु नः श्रीरङ्गिणो मङ्गळम् ॥ **124** ॥

शिञ्जानश्रुतिशिञ्जिनीमणिरवैर्वज्रारविन्दध्वज -
    च्छत्रीकल्पकशङ्खचक्रमुकुरैस्तैस्तैश्च रेखामयैः।
ऐश्वर्येण जयं त्रिविक्रममुखं घुष्यद्भिराम्रेडितं
    श्रीरङ्गेशयपादपङ्कजयुगं वन्दामहे सुन्दरम्॥ **125**॥

पुनानि भुवनान्यहं बहुमुखीति सर्वाङ्गुली
    झलज्झलितजाह्नवीलहरिबृन्दसन्देहदाः।
दिवा निशि च रङ्गिणश्चरणचारुकल्पद्रुम -
    प्रवालनवमञ्जरीः नखरुचीर्विगाहेमहि॥ **126**॥

श्रीरङ्गेन्दोः पदकिसलये नीलमञ्जीरमैत्र्या
    वन्दे वृन्तप्रणयिमधुपव्रातराजीवजैत्रे।
नित्याभ्यर्चानतविधिमुखस्तोमसंशय्यमानैः
    हेमाम्भोजैर्निबिडनिकटे रामसीतोपनीतैः॥ **127**॥

श्रीरङ्गराजस्तवे उत्तरशतकम्

हर्तुंतमस्सदसती च विवेक्तुमीशो
मानं प्रदीपमिव कारुणिको ददाति।
तेनावलोक्य कृतिनः परिभुञ्जते तं
तत्रैव केऽपि चपलाश्शलभीभवन्ति॥ 1॥

या वेदबाह्याः स्मृतयोऽर्हदादेः
वेदेषु याः काश्च कुदृष्टयस्ताः।
आगस्कृतां रङ्गनिधे ! त्वदध्व -
न्यन्धङ्करण्यः स्मृतवान् मनुस्तत्॥ 2॥

प्रत्यक्षप्रमथनपश्यतोहरत्वात्
निर्दोषश्रुतिविमतेश्च बाह्यवर्त्म।
दुस्तर्कप्रभवतया च वक्तृदोष -
स्पृष्ट्या च प्रजहति रङ्गविन्द ! वृद्धाः॥ 3॥

अवयवितयेदङ्कुर्वाणैर्बहिष्करणैर्वपुः
निरवयवकोऽहङ्काराार्हः पुमान् करणातिगः।
स्फुरति हि जनाः प्रत्यासत्तेरिमौ न विविञ्चते
तदधिकुरुतां शास्त्रं रङ्गेश ! ते परलोकिनि॥ 4॥

प्रत्यक्षा श्रुतिरर्थधीश्च न तथा दोषास्तदर्थः पुनः
धर्माधर्मपरावरेश्वरमुखः प्रत्यक्षबाध्यो न च।
तच्चार्वाकमतेऽपि रङ्गरमण ! प्रत्यक्षवत् सा प्रमा
योगोन्मीलितधीस्तदर्थमथवा प्रत्यक्षमीक्षेत सः॥ 5॥

न सदसदुभयं वा नोभयस्माद्बहिर्वा
जगदिति न किलैकां कोटिमाटीकते तत्।

इति निरुपधि सर्वंसर्विकातो निषेधन्
वरद ! सुगतपाशश्चोरलावं विलाव्यः ॥ 6 ॥

प्रतीतिश्चेदिष्टा न निखिलनिषेधो यदि न को
निषेद्धाऽतो नेष्टो निरुपधिनिषेधस्सदुपधौ।
निषेधेऽन्यत्सिध्येत् वरद ! घटभङ्गे शकलवत्
प्रमाशून्ये पक्षे श्रुतिरपि मतेऽस्मिन्विजयताम् ॥ 7 ॥

योगाचारो जगदपलपत्यत्र सौत्रान्तिकस्त -
त्धीवैचित्र्यादनुमितिपदं वक्ति वैभाषिकस्तु।
प्रत्यक्षं तत्क्षणिकयति ते रङ्गनाथ ! त्रयोऽपि
ज्ञानात्मत्वक्षणभिदुरते चक्षते तान् क्षिपामः ॥ 8 ॥

जगद्भङ्कुरं भङ्गुरा बुद्धिरात्मे -
त्यसद्वेत्त्रभावे तथा वेद्यवित्त्योः।
क्षणध्वंसतश्च स्मृतिप्रत्यभिज्ञा -
दरिद्रं जगत्स्यादिदं रङ्गचन्द्र ! ॥ 9 ॥

अहमिदमभिवेद्मीत्यात्मवित्त्योर्विभेदे
स्फुरति यदि तदैक्यं बाह्यमप्येकमस्तु।
प्रमितिरपि मृषा स्यान्मेयमिथ्यात्ववादे
यदि तदपि सहेरन् दीर्घमस्मन्मतायुः ॥ 10 ॥

एतद्रामास्त्रं दलयतु कलिर्ब्रह्ममीमांसकांश्च
ज्ञप्तिर्ब्रह्मैतज्ज्वलदपि निजाविद्यया बभ्रमीति।
तस्य भ्रान्तिं तां श्लथयति जिताद्वैतविद्यस्तु जीवो
यद्यद् दृश्यं तद्वितथमिति ये ज्ञापयाञ्चक्रुरज्ञाः ॥ 11 ॥

अङ्गीकृत्य तु सप्तभङ्गिकुसृतिं स्यादस्तिनास्त्यात्मिकां
विश्वं त्वद्विभवं जगज्जिनमते नैकान्तमाचक्षते।

भिन्नाभिन्नमिदं तथा जगदुषे वन्ध्या ममाम्बेतिवत्
    नुन्नब्रह्मविदे रहः परमिदं रङ्गेन्द्र ! ते चक्षताम् ॥ 12 ॥

कणचरचरणाक्षौ भिक्षमाणौ कुतर्कैः
    श्रुतिशिरसि सुभिक्षं त्वज्जगत्कारणत्वम्।
अणुषु विपरिणाम्य व्योमपूर्वं च कार्यं
    तव भवदनपेक्षं रङ्गभर्तर्ब्रुवाते ॥ 13 ॥

वेदे कर्त्राद्यभावाद्बलवति हि नयैस्त्वन्मुखे नीयमाने
    तन्मूलत्वेन मानं तदितरदखिलं जायते रङ्गधामन् !।
तस्मात्साङ्ख्यं सयोगं सपशुपतिमतं कुत्रचित्पञ्चरात्रं
    सर्वत्रैव प्रमाणं तदिदमवगतं पञ्चमादेव वेदात् ॥ 14 ॥

सञ्चष्टे नेश्वरं त्वां पुरुषपरिषदि न्यस्य यद्वाऽऽन्यपर्यात्
    साङ्ख्यो योगी च काक्वा प्रतिफलनमिवैश्वर्यमूचे कयाचित्।
भिक्षौ शैवस्सुराजम्भवमभिमनुते रङ्गराजातिरागात्
    त्वां त्वामेवाभ्यधास्त्वं ननु परविभवव्यूहनाद्यम्भविष्णुम् ॥ 15 ॥

इति मोहनवर्त्मना त्वयाऽपि
    ग्रथितं बाह्यमतं तृणाय मन्ये।
अथ वैदिकवर्मवर्मितानां
    मनिताहे कुदृशां किमीश ! वर्त्म ॥ 16 ॥

संस्कारं प्रतिसञ्चरेषु निदधत्सर्गेषु तत्स्मारितं
    रूपं नाम च तत्तदर्हनिवहे व्याकृत्य रङ्गास्पद !।
सुप्तोद्बुद्धविरिञ्चिपूर्वजनतामध्याप्य तत्तद्धितं
    शासन्नस्मृतकर्तृकान् वहसि यद्वेदाः प्रमाणं ततः ॥ 17 ॥

शीक्षायां वर्णशिक्षा पदसमधिगमो व्याक्रियानिर्वचोभ्यां
    छन्दश्छन्दश्श्रितौ स्याद्गमयति समयं ज्यौतिषं रङ्गनाथ !।

कल्पेऽनुष्ठानमुक्तं ह्युचितगमितयोर्न्यायमीमांसयोस्स्यात्
अर्थव्यक्तिः पुराणस्मृतिषु तदनुगास्त्वां विचिन्वन्ति वेदाः ॥ **18** ॥

आदौ वेदाः प्रमाणं स्मृतिरुपकुरुते सेतिहासैः पुराणैः
न्यायैस्सार्धं त्वदर्चाविधिमुपरि परिक्षीयते पूर्वभागः।
ऊर्ध्वो भागस्त्वदीहागुणविभव परिज्ञापनैस्त्वत्पदाप्तौ
वेद्यो वेदैश्च सर्वैरहमिति भगवन्! स्वेन च व्याचकर्थ ॥ **19** ॥

क्रिया तच्छक्तिर्वा किमपि तदपूर्वं पितृसुर -
प्रसादो वा कर्तुः फलद इति रङ्गेश! कुदृशः।
त्वदर्चेष्टापूर्ते फलमपि भवत्प्रीतिजमिति
त्रयीवृद्धास्तत्तद्विधिरपि भवत्प्रेरणमिति ॥ **20** ॥

आज्ञा ते सनिमित्तनित्यविधयः स्वर्गादिकाम्यद्विधिः
सोऽनुज्ञा शठचित्तशास्त्रवशतोपायोऽभिचारश्रुतिः।
सर्वीयस्य समस्तशासितुरहो! श्रीरङ्गसर्वस्व! ते
रक्षाकूतनिवेदिनी श्रुतिरसौ त्वन्नित्यशास्तिस्ततः ॥ **21** ॥

अत्रास्ते निधिरितिवत्पुमर्थभूते
सिद्धार्था अपि गुणरूपवृत्तवादाः।
रङ्गेश! त्वयि सकलास्समन्वयन्ते
नोपासाफलविधिभिर्विशेष एषाम् ॥ **22** ॥

देहो देहिनि कारणे विकृतयो जातिर्गुणाः कर्म च
द्रव्ये निष्ठितरूपबुद्धिवचनास्तात्स्थ्यात् तथेदं जगत्।
विश्वं त्वय्यभिमन्यसे जगदिषे तेनाद्वितीयस्ततः
मायोपाधिविकारसङ्करकथा का नाम रङ्गेश्वर! ॥ **23** ॥

स्थित्युत्पत्तिप्रवृत्तिग्रसननियमनव्यापनैरात्मनस्ते
शेषोऽशेषः प्रपञ्चो वपुरिति भवतस्तस्य चाभेदवादाः।

सर्वं खल्वैतदात्म्यं सकलमिदमहं तत्त्वमस्येवमाद्याः
व्याख्याता रङ्गधामप्रवण ! विजयिभिर्वैदिकैस्सार्वभौमैः ॥ 24 ॥

सराजकमराजकं पुनरनेकराजं तथा
यथाभिमतराजकं जगदिदं जजल्पुर्जडाः।
जगाववशचित्रतातरतमत्वतर्काङ्गिका
श्रुतिश्चिदचिती त्वया वरद ! नित्यराजन्वती ॥ 25 ॥

ब्रह्माद्यास्सृज्यवर्गे भ्रुकुटिभटतयोद्घाटिता नावतार -
प्रस्तावे तेन न त्वं न च तव सदृशा विश्वमेकातपत्रम्।
लक्ष्मीनेत्रा त्वयेति श्रुतिमुनिवचनैस्त्वत्परैरर्पयामः
श्रीरङ्गाम्भोधिचन्द्रोदय ! जलमुचितं वादिकौतस्कुतेभ्यः ॥ 26 ॥

दोषोपधावधिसमातिशयानसङ्ख्या
निर्लेपमङ्गलगुणौघदुघाष्षडेताः।
ज्ञानैश्वरीशकनवीर्यबलार्चिषस्त्वां
रङ्गेश ! भास इव रत्नमनर्घयन्ति ॥ 27 ॥

युगपदनिशमक्षैः स्वैः स्वतो वाऽऽक्षकार्ये
नियममनियमं वा प्राप्य रङ्गाधिराज !।
करतलवदशेषं पश्यसि स्वप्रकाशं
तदवरणममोघं ज्ञानमाम्नासिषुस्ते ॥ 28 ॥

नयनश्रवणो दृशा शृणो -
ष्यथ ते रङ्गपते ! महेशितुः।
करणैरपि कामकारिणः
घटते सर्वपथीनमीक्षणम् ॥ 29 ॥

सार्वज्ञ्येनाज्ञमूलं जगदभिदधतो वारितास्साक्षिमात्रात्
साङ्ख्योक्तात्कारणं त्वां परयति भगवन्नैश्वरी रङ्गशायिन् !।

अप्रेर्योऽन्यैः स्वतन्त्रोऽप्रतिहति सदसत्कर्मचैत्र्या विचित्रं
यत्रेच्छालेशतस्त्वं युगपदगणयन् विश्वमाविश्वकर्थ ॥ 30 ॥

कार्येऽनन्ते स्वतनुमुखतस्त्वामुपादानमाहुः
सा ते शक्तिस्सुकरमितरच्चेति वेलां विलङ्घ्य।
इच्छा यावद्विहरति सदा रङ्गराजानपेक्षा
सैवैशानादतिशयकरी सोर्णनाभौ विभाव्या ॥ 31 ॥

स्वमहिमस्थितिरीश ! भृशक्रियो -
ऽप्यकलितश्रम एव बिभर्षि यत्।
वपुरिव स्वमशेषमिदं बलं
तव पराश्रितकारणवारणम् ॥ 32 ॥

मृगनाभिगन्ध इव यत्सकलार्थान्
निजसन्निधेरविकृतो विकृणोषि।
प्रियरङ्ग ! वीर्यमिति तत्तु वदन्ते
सविकारकारणमितो विनिवार्यम् ॥ 33 ॥

सहकार्यपेक्षमपि हातुमिह
तदनपेक्षकर्तृता।
रङ्गधन ! जयति तेज इति प्रण -
तार्तिजित् प्रतिभटाभिभावुकम् ॥ 34 ॥

मर्त्यौत्थायं विरिञ्चावधिकमुपरि चोत्प्रेक्ष्य मीमांसमाना
रङ्गेन्द्रानन्दवल्ली तव गुणनिवहं यौवनानन्दपूर्वम्।
न स्वार्थं स्प्रष्टुमीष्टे स्खलति पथि परं मूकलायं निलिल्ये
हन्तैवं त्वद्गुणानां अवधिगणनयोः का कथा चित्तवाचोः ॥ 35 ॥

न्यधायिषत ये गुणा निधिनिधायमारण्यके -
ष्वमी म्रदिमचातुरीप्रणतचापलक्षान्तयः।

दयाविजयसौन्दरीप्रभृतयोऽपि रत्नौघवत्
जगद्व्यवहृतिक्षमा वरद ! रङ्गरत्नापणे ॥ 36 ॥

यमाश्रित्यैवात्मंभरय इव ते सद्गुणगणाः
प्रथन्ते सोऽनन्तस्ववशघनशान्तोदितदशः।
त्वमेव त्वां वेत्थ स्तिमितवितरङ्गं वरद ! भोः !
स्वसंवेद्यस्वात्मद्वयसबहुलानन्दभरितम् ॥ 37 ॥

आघ्रायेश्वरगन्धमीशसदृशंमन्यास्तवेन्द्रादयो
मुह्यन्ति त्वमनाविलो निरवधेर्भूम्नः कणेहत्य यत्।
चित्रीयेमहि नात्र रङ्गरसिक ! त्वं त्वन्महिम्नः परः
वैपुल्यान्महितः स्वभाव इति वा किन्नाम सात्म्यं न ते ॥ 38 ॥

षाड्गुण्याद्वासुदेवः पर इति स भवान् मुक्तभोग्यो बलाढ्यात्
बोधात् सङ्कर्षणस्त्वं हरति वितनुषे शास्त्रमैश्वर्यवीर्यात्।
प्रद्युम्नस्सर्गधर्मौ नयसि च भगवन् शक्तितेजोऽनिरुद्धः
बिभ्राणः पासि तत्त्वं गमयसि च तथा व्यूह्य रङ्गाधिराज ! ॥ 39 ॥

जाग्रत्स्वप्नात्यलसतुरीय -
प्रायध्यातृक्रमवदुपास्यः।
स्वामिंस्तत्तत्सहपरिबर्हः
चातुर्व्यूहं वहसि चतुर्धा ॥ 40 ॥

अचिदविशेषितान् प्रलयसीमनि संसरतः
करणकळेबरैर्घटयितुं दयमानमनाः।
वरद ! निजेच्छयैव परवानकरोः प्रकृतिं
महदभिमानभूतकरणावलिकोरकिणीम् ॥ 41 ॥

निम्नोन्नतं च करुणं च जगद्विचित्रं
कर्म व्यपेक्ष्य सृजतस्तव रङ्गशेषिन्।
वैषम्यनिर्घृणतयोर्न खलु प्रसक्तिः
तत्ब्रह्मसूत्रसचिवाः श्रुतयो गृणन्ति ॥ **42** ॥

स्वाधीने सहकारिकारणगणे कर्तुश्शरीरेऽथवा
भोक्तुः स्वानुविधापराधविधयोः राज्ञो यथा शासितुः।
दातुर्वाऽर्थिजने कटाक्षणमिव श्रीरङ्गसर्वस्व ! ते
स्रष्टुस्सृज्यदशाव्यपेक्षणमपि स्वातन्त्र्यमेवावहेत् ॥ **43** ॥

प्रलयसमयसुप्तं स्वं शरीरैकदेशं
वरद ! चिदचिदाख्यं स्वेच्छया विस्तृणानः।
खचितमिव कलापं चित्रमातत्य धून्वन्
अनुशिखिनि शिखीव क्रीडसि श्रीसमक्षम् ॥ **44** ॥

भूयो भूयस्त्वयि हितपरेऽप्युत्पथानात्मनीन -
स्रोतोमग्नानपि पथि नयंस्त्वं दुराशावशेन।
रुग्णे तोके स्व इव जननी तत्कषायं पिबन्ती
तत्तद्वर्णाश्रमविधिवशः क्लिश्यसे रङ्गराज ! ॥ **45** ॥

सार्व ! त्वत्कं सकलचरितं रङ्गधामन् ! दुराशा
पाशेभ्यस्स्यान्न यदि जगतां जातु मूर्खोत्तराणाम्।
निस्तन्द्रालोस्तव नियमतो नर्तुलिङ्गप्रवाहा
सर्गस्थेमप्रभृतिषु सदाजागरा जाघटीति ॥ **46** ॥

सुहृदिव निगलाद्यैरुन्मदिष्णुं नृशंसं
त्वमपि निरयपूर्वैर्दण्डयन् रङ्गनेतः !।
तदितरमपि बाधात्त्रायसे भोगमोक्ष -
प्रदिरपि तव दण्डापूपिकातस्सुहृत्त्वम् ॥ **47** ॥

धृतिनियमनरक्षावीक्षणैश्शास्त्रदान -
प्रभृतिभिरचिकित्स्यान् प्राणिनः प्रेक्ष्य भूयः।
सुरमनुजतिरश्चां सर्वथा तुल्यधर्मा
त्वमवतरसि देवोऽजोऽपि सन्नव्ययात्मा ॥ **48** ॥

अनुजनुरनुरूपरूपचेष्टा
न यदि समागममिन्दिराऽकरिष्यत्।
असरसमथवाऽप्रियम्भविष्णु
ध्रुवमकरिष्यत रङ्गराजनर्म ॥ **49** ॥

गरीयस्त्वं परिजानन्ति धीराः
परं भावं मनुजत्वादिभूष्णुम्।
अजानन्तस्त्ववजानन्ति मूढाः
जनिघ्नं ते भगवञ्जन्म कर्म ॥ **50** ॥

मध्ये विरिञ्चगिरिशं प्रथमावतारः
तत्साम्यतः स्थगयितुं तव चेत् स्वरूपम्।
किं ते परत्वपिशुनैरिह रङ्गधामन् !
सत्त्वप्रवर्तनकृपापरिपालनाद्यैः ॥ **51** ॥

मधुः कैटभश्चेति रोधं विधूय
त्रयीदिव्यचक्षुर्विधातुर्विधाय।
स्मरस्यङ्ग ! रङ्गिंस्तुरङ्गावतारः
समस्तं जगज्जीवयिष्यस्यकस्मात् ॥ **52** ॥

रङ्गधे ! तिमिरघस्मरशीत -
स्वच्छहंसतनुरिन्दुरिवोद्यन्।
वेदभाभिरनुजग्रहिथाऽऽर्तान्
ज्ञानयज्ञसुधयैव समृद्ध्यन् ॥ **53** ॥

वटदलमधिशय्य रङ्गधामन् !
    शयित इवार्णवतर्णकः पदाब्जम्।
अधिमुखमुदरे जगन्ति मातुं
    निदधिथ वैष्णवभोग्यलिप्सया वा॥ 54॥

उन्मूल्याहर मन्दराद्रिमहिना तं सम्बधानामुना
    दोर्भिश्चञ्चलमालिकैश्च दधिनिर्माथं मथानाम्बुधिम्।
श्रीरङ्गेश्वर ! चन्द्रकौस्तुभसुधापूर्वं गृहाणेति ते
    कुर्वाणस्य फलेग्रहिर्हि कमलालाभेन सर्वः श्रमः॥ 55॥

देवीहस्ताम्बुजेभ्यश्चरणकिसलये संवहद्भ्योऽपहृत्य
    प्रत्यस्यानन्तभोगं झटिति चलपुटे चक्षुषी विस्तृणानः।
आक्षिप्योरश्च लक्ष्म्याः स्तनकलशकनत्कुङ्कुमस्तोमपङ्कात्
    देवः श्रीरङ्गधामा गजपतिघुषिते व्याकुलः स्तात् पुरो नः॥ 56॥

अतन्द्रितचमूपतिप्रहितहस्तमस्वीकृत -
    प्रणीतमणिपादुकं किमिति चाकुलान्तःपुरम्।
अवाहनपरिष्क्रियं पतगराजमारोहतः
    करिप्रवरबृंहिते भगवतस्त्वरायै नमः॥ 57॥

यं पश्यन्विश्वधुर्यां धियमसकृदथो मन्थरां मन्यमानः
    हुङ्कारास्फालनाङ्घ्रिप्रहतिभिरपि तं तार्क्ष्यमध्यक्षिपस्त्वम्।
किञ्चोदञ्चन्नुदस्थास्तमथ गजपतेर्बृंहिते जृम्भमाणे
    देव ! श्रीरङ्गबन्धो ! प्रणमति हि जने कान्दिशीकी दशा ते॥ 58॥

श्रीरङ्गेशय ! शरणं ममासि वात्या -
    व्यालोलत्कमलतटाकताण्डवेन।
स्रग्भूषाम्बरमयथायथं दधानः
    धिङ्मामित्यनुगजगर्जमाजगन्थ॥ 59॥

मीनतनुस्त्वं नावि निधाय
    स्थिरचरपरिकरमनुमनु भगवन् !।
वेदसनाभिस्वोक्तिविनोदैः
    अकलितलयभयलवममुमवहः ॥ **60** ॥

श्रीनयनाभोद्भासुरदीर्घ
    प्रविपुलसुरुचिरशुचिशिशिरवपुः।
पक्षनिगीर्णोद्गीर्णमहाब्धि
    स्थलजलविहरणरतगतिरचरः ॥ **61** ॥

चकर्थ श्रीरङ्गिन् ! निखिलजगदाधारकमठो
    भवन् धर्मान् कूर्मः पुनरमृतमन्थाचलधरः।
जगन्थ श्रेयस्त्वं मरकतशिलापीठललितो
    जलादुद्यल्लक्ष्मीपदकिसलयन्याससुलभम् ॥ **62** ॥

हृदि सुररिपोर्दंष्ट्रोत्खाते क्षिपन् प्रलयार्णवं
    क्षितिकुचतटीमर्चन् दैत्यास्रकुङ्कुमचर्चया।
स्फुटधुतसटाभ्राम्यद्ब्रह्मस्तवोन्मुखबृंहितः
    शरणमसि मे रङ्गिंस्त्वं मूलकोलतनुर्भवन् ॥ **63** ॥

नृहरिदशयोः पश्यन्नौत्पत्तिकं घटनाद्भुतं
    नरमुत हरिं दृष्ट्वैकैकं समुद्विजते जनः।
इति किल सिताक्षीरन्यायेन सङ्गमिताङ्गकं
    स्फुटसटमहादंष्ट्रं रङ्गेन्द्रसिंहमुपास्महे ॥ **64** ॥

द्विषाणद्वेषोद्यन्नयनवनवह्निप्रशमन -
    भ्रमल्लक्ष्मीवक्त्रप्रहितमधुगण्डूषसुषमैः।
नखक्षुण्णारातिक्षतजपटलैराप्लुतसटा -
    च्छटास्कन्धो रुन्धे दुरितमिह पुंस्पञ्चवदनः ॥ **65** ॥

नखाग्रग्रस्तेऽपि द्विषति निजभक्तद्रुहि रुषः
　　प्रकर्षाद्विष्णुत्वद्विगुणपरिणाहोत्कटतनुः।
विरुद्धे वैयग्रीसुघटितसमानाधिकरणे
　　नृसिंहत्वे बिभ्रद्वरद ! बिभरामासिथ जगत्॥ 66 ॥

दैत्यौदार्येन्द्रयाञ्चाविहतिमपनयन् वामनोऽर्थी त्वमासीः
　　विक्रान्ते पादपद्मे त्रिजगदणुसमं पांसुलीकृत्य लिल्ये।
नाभीपद्मश्च मानक्षममिव भुवनग्राममन्यं सिसृक्षुः
　　तस्थौ रङ्गेन्द्र ! वृत्ते तव जयमुखरो डिण्डिमस्तत्र वेदः॥ 67 ॥

भवान् रामो भूत्वा परशुपरिकर्मा भृगुकुलात्
　　अलावीद्भूपालान् पितृगणमताप्सीत्तदसृजा।
भुवो भाराक्रान्तं लघु तलमुपाचीक्लृपदिति
　　द्विषामुग्रंपश्योऽप्यनघ ! मम माजीगणदघम्॥ 68 ॥

मनुजसमयं कृत्वा नाथावतेरिथ पद्मया
　　क्वचन विपिने सा चेदन्तर्धिनर्म विनिर्ममे।
किमथ जलधिं बद्ध्वा रक्षो विधीशवरोद्धतं
　　बलिमुखकुलोच्छिष्टं कुर्वन् रिपुं निरपत्रयः॥ 69 ॥

यद्द्यूते विजयापदानगणना कालिङ्गदन्ताङ्कुरैः
　　यद्विश्लेषलवोऽपि कालियभुवे कोलाहलायाभवत्।
दूत्येनापि च यस्य गोपवनिताः कृष्णागसां व्यस्मरन्
　　तं त्वां क्षेमकृषीवलं हलधरं रङ्गेश ! भक्तास्महे॥ 70 ॥

आकण्ठवारिभरमन्थरमेघदेश्यं
　　पीताम्बरं कमललोचनपञ्चहेति।
ब्रह्म स्तनन्धयमयाचत देवकी त्वां
　　श्रीरङ्गकान्त ! सुतकाम्यति काऽपरैवम्॥ 71 ॥

शैलोऽग्निश्च जलांबभूव मुनयो मूढांबभूवुर्जडाः
　　प्राज्ञामासुरगास्सगोपममृतामासुर्महाशीविषाः।
गोव्याघ्रास्सहजांबभूवुरपरे त्वन्यांबभूवुः प्रभो !
　　त्वं तेष्वन्यतमांबभूविथ भवद्वेणुक्वणोन्माथने ॥ 72 ॥

कल्कितनुर्धरणीं लघयिष्यन्
　　कलिकलुषान् विलुनासि पुरा त्वम्।
रङ्गनिकेत ! लुनीहि लुनीही -
　　त्यखिलमरुन्तुदमद्य लुनीहि ॥ 73 ॥

आस्तां ते गुणराशिवद्गुणपरीवाहात्मनां जन्मनां
　　सङ्ख्या भौमनिकेतनेष्वपि कुटीकुञ्जेषु रङ्गेश्वर !।
अर्च्यस्सर्वसहिष्णुरर्चकपराधीनाखिलात्मस्थितिः
　　प्रीणीषे हृदयालुभिस्तव ततश्शीलाज्जडीभूयते ॥ 74 ॥

श्रीमद्व्योम नसीम वाङ्मनसयोस्सर्वेऽवताराः क्वचित्
　　काले विश्वजनीनमेतदितिधीः श्रीरङ्गधामन्यथ।
आर्तस्वागतिकैःकृपाकलुषितैरालोकितैरार्द्रयन्
　　विश्वत्राणविमर्शनस्खलितया निद्रासि जागर्यया ॥ 75 ॥

सर्गाभ्यासविशालया निजधिया जानन्ननन्तेशयं
　　भारत्या सहधर्मचाररतया स्वाधीनसङ्कीर्तनः।
कल्पानेव बहून् कमण्डलुगलद्गङ्गाप्लुतोऽपूजयत्
　　ब्रह्मा त्वां मुखलोचनाञ्जलिपुटैः पद्मैरिवाऽऽवर्जितैः ॥ 76 ॥

मनुकुलमहीपालव्यानम्रमौलिपरम्परा -
　　मणिमकरिकारोचिर्नीराजिताङ्घ्रिसरोरुहः।
स्वयमथ विभो ! स्वेन श्रीरङ्गधामनि मैथिली -
　　रमणवपुषा स्वार्हाण्याराधनान्यसि लम्भितः ॥ 77 ॥

मन्वन्ववाये द्रुहिणे च धन्ये
विभीषणेनैव पुरस्कृतेन।
गुणैर्दरिद्राणमिमं जनं त्वं
मध्येसरिन्नाथ ! सुखाकरोषि ॥ **78** ॥

तेजः परं तत्सवितुर्वरेण्यं
धाम्ना परेणाप्रणखात्सुवर्णम्।
त्वां पुण्डरीकेक्षणमामनन्ति
श्रीरङ्गनाथं तमुपासिषीय ॥ **79** ॥

आत्माऽस्य गन्तुः परितस्थुषश्च
मित्रस्य चक्षुर्वरुणस्य चाग्नेः।
लक्ष्म्या सहौत्पत्तिकगाढबन्धं
पश्येम रङ्गे शरदश्शतं त्वाम् ॥ **80** ॥

यस्यास्मि पत्युर्न तमन्तरेमि
श्रीरङ्गतुङ्गायतने शयानम्।
स्वभावदास्येन च योऽहमस्मि
स सन् यजे ज्ञानमयैर्मखैस्तम् ॥ **81** ॥

आयुः प्रजानाममृतं सुराणां
रङ्गेश्वरं त्वां शरणं प्रपद्ये।
मां ब्रह्मणेऽस्मै महसे तदर्थं
प्रत्यञ्चमेनं युनजै परस्मै ॥ **82** ॥

आर्तिं तितीर्षुरथ रङ्गपते ! धनायन्
आत्मम्भरिर्विविदिषुर्निजदास्यकाम्यन्।
ज्ञानीत्यमून् सममथास्समत्युदारान्
गीतासु देव ! भवदाश्रयणोपकारान् ॥ **83** ॥

नित्यं काम्यं परमपि कतिचित्
त्वय्यध्यात्मस्वमतिभिरममाः।
न्यस्यासङ्गा विदधति विहितं
श्रीरङ्गेन्दो ! विदधति न च ते॥ **84**॥

प्रत्यञ्चं स्वं पञ्चविंशं पराचः
सञ्चक्षाणास्तत्त्वराशेर्विविच्य।
युञ्जानाश्चर्तम्भरायां स्वबुद्धौ
स्वं वा त्वां वा रङ्गनाथाऽऽप्नुवन्ति॥ **85**॥

अथ मृदितकषायाः केचिदाजानदास्य -
त्वरितशिथिलचित्ताः कीर्तिचिन्तानमस्याः।
विदधति ननु पारं भक्तिनिघ्ना लभन्ते
त्वयि किल ततमे त्वं तेषु रङ्गेन्द्र ! किं तत्॥ **86**॥

उपादत्ते सत्तास्थितिनियमनाद्यैश्चिदचितौ
स्वमुद्दिश्य श्रीमानिति वदति वागौपनिषदी।
उपायोपेयत्वे तदिह तव तत्त्वं न तु गुणौ
अतस्त्वां श्रीरङ्गेशय ! शरणमव्याजमभजम्॥ **87**॥

पटुनैकवराटिकेव कॢप्ता
स्थलयोः काकणिकासुवर्णकोट्योः।
भवमोक्षणयोस्त्वयैव जन्तुः
क्रियते रङ्गनिधे ! त्वमेव पाहि॥ **88**॥

ज्ञानक्रियाभजनसम्पदकिञ्चनोऽहम्
इच्छाधिकारशकनानुशयानभिज्ञः।
रङ्गेश ! पूर्णवृजिनश्शरणं भवेति
मौर्ख्याद्ब्रवीमि मनसा विषयाकुलेन॥ **89**॥

त्वयि सति पुरुषार्थे मत्परे चाहमात्म -
    क्षयकरकुहनार्थाञ्छ्रद्दधद्रङ्गचन्द्र !।
जनमखिलमहंयुर्वञ्चयामि त्वदात्म -
    प्रतिमभवदनन्यज्ञानिवद्देशिकस्सन्॥ **90** ॥

अतिक्रामन्नाज्ञां तव विधिनिषेधेषु भवते -
    ऽप्यभिद्रुह्यन्वाग्धीकृतिभिरपि भक्ताय सततम्।
अजानन् जानन् वा भवदसहनीयागसि रतः
    सहिष्णुत्वाद्रङ्गप्रवण ! तव माभूवमभरः॥ **91** ॥

प्रकुपितभुजगफणानामिव विषयाणामहं छायाम्।
सति तव भुजसुरविटपिप्रच्छाये रङ्गजीवित ! भजामि॥ **92** ॥

त्वत्सर्वशक्तेरधिकाऽस्मदादेः
    कीटस्य शक्तिर्बत रङ्गबन्धो !।
यत्त्वत्कृपामप्यति कोशकार -
    न्यायादसौ नश्यति जीवनाशम्॥ **93** ॥

श्रीरङ्गेश ! त्वद्गुणानामिवास्म -
    द्दोषाणां कः पारदृश्वा यतोऽहम्।
ओघे मोघोदन्यवत् त्वद्गुणानां
    तृष्णापूरं वर्षतां नास्मि पात्रम्॥ **94** ॥

त्वं चेन्मनुष्यादिषु जायमानः
    तत्कर्मपाकं कृपयोपभुङ्क्षे।
श्रीरङ्गशायिन् ! कुशलेतराभ्यां
    भूयोऽभिभूयेमहि कस्य हेतोः॥ **95** ॥

क्षमा सापराधेऽनुतापिन्युपेया
    कथं सापराधेऽपि दृप्ते मयि स्यात्।

तथाऽप्यत्र रङ्गाधिनाथानुताप -
    व्यपायं क्षमेतातिवेला क्षमा ते ॥ 96 ॥

बलिभुजि शिशुपाले तादृगागस्करे वा
    गुणलवसहवासात्त्वत्क्षमा सङ्कुचन्ती ।
मयि गुणपरमाणूदन्तचिन्तानभिज्ञे
    विहरतु वरदासौ सर्वदा सार्वभौमी ॥ 97 ॥

दया परव्यसनहरा भवव्यथा
    सुखायते मम तदहं दयातिगः ।
तथाऽप्यसौ सुखयति दुःखमित्यतः
    दयस्व मां गुणमय ! रङ्गमन्दिर ! ॥ 98 ॥

गर्भजन्मजरामृतिक्लेशकर्मषडूर्मिगः ।
श्वेव देववषट्कृतं त्वां श्रियोऽर्हमकामये ॥ 99 ॥

अनुकृत्य पूर्वपुंसः रङ्गनिधे !
    विनयडम्भतोऽमुष्मात् ।
शुन इव मम वरमृद्धेः
    उपभोगस्त्वद्वितीर्णायाः ॥ 100 ॥

सकृत्प्रपन्नाय तवाहमस्मी -
    त्यायाचते चाभयदीक्षमाणम् ।
त्वामप्यपास्याहमहम्भवामि
    रङ्गेश ! विस्रम्भविवेकरेकात् ॥ 101 ॥

तव भरोऽहमकारिषि धार्मिकैः
    शरणमित्यपि वाचमुदैरिरम् ।
इति ससाक्षिकयन्निदमद्य मां
    कुरु भरं तव रङ्गधुरन्धर ! ॥ 102 ॥

दयाऽन्येषां दुःखाप्रसहनमनन्योऽसि सकलैः
    दयालुस्त्वं नातः प्रणमदपराधानविदुषः।
क्षमा ते रङ्गेन्दो ! भवति न तरां नाथ ! न तमां
    तवौदार्यं यस्मात्तव विभवमर्थिस्वममथाः ॥ **103** ॥

गुणतुङ्गतया तव रङ्गपते !
    भृशनिम्नमिमं जनमुन्नमय।
यदपेक्ष्यमपेक्षितुरस्य हि तत्
    परिपूरणमीशितुरीश्वरता ॥ **104** ॥

त्वं मीनपानीयनयेन कर्म -
    धीभक्तिवैराग्यजुषो बिभर्षि।
रङ्गेश ! मां पासि मितम्पचं यत्
    पानीयशालं मरुभूषु तत्स्यात् ॥ **105** ॥

॥ इति श्रीरङ्गराजस्तवं समाप्तम् ॥